

کتابخانه ملی چین

کتابخانه ملی جمهوری خلق چین یک مرکز پژوهشی وسیع بوده و مخزنی برای گردآوری کل انتشارات در چین است که دارای مجموعه های غنی و تاریخی طولانی است. کتابخانه در شمال پارک زیبای «خیزران ارغوانی» در پکن قرار دارد.

سابقه این کتابخانه به کتابخانه متروپولیتن برمی گردد که در کنار دریاچه «بی پینگ» قرار داشت و در سال ۱۹۰۹ به یادبود تاجگذاری پادشاه وقت توسط وزیر فرهنگ دولت کونینگ ساخته شد. در سال ۱۹۱۱ کتابخانه زیر نظر وزارت علوم حکومت پکن درآمد و در سال ۱۹۲۱ رسماً افتتاح شد. نخست کتابخانه شروع به گردآوری نسخ مرجع از انتشارات کشور کرد و به عنوان کتابخانه ملی مطرح شد. در ژوئیه ۱۹۲۸ این مرکز «کتابخانه ملی بی پینگ» نام گرفت. در اوت ۱۹۲۹ با کتابخانه بیجی توسط بنیاد آموزش و فرهنگ ادغام شد اما نام آن تغییری نکرد.

در ۱۹۲۳ یعنی همزمان با تأسیس کتابخانه مرکزی «نان جینگ» دو کتابخانه ملی وجود داشت. افرادی سرشناس و شخصیت های فرهنگی چندی که اکثراً طرفدار آموزش اجتماعی بودند در رشد و توسعه کتابخانه سهم بسزایی داشتند. پس از بنیانگذاری جمهوری خلق چین در سال ۱۹۴۹، کتابخانه ملی «بی پینگ» دوباره کتابخانه ملی چین نام گرفت و تبدیل به تنها کتابخانه ملی جمهوری خلق چین شد و از آن پس تحت اداره وزارت فرهنگ قرار گرفت. همراه با توسعه ساختار اجتماعی چین، ساختمان کتابخانه در خیابان «ون جین» نیز طی مدت مدیدی توسعه یافت. اما هنوز با افزایش مراجعه کننده روبرو نبود. در ماه مارس ۱۹۷۵ با طرح پیشنهادی یکی از وزرا ساختمان جدیدی به عنوان یک طرح ملی نمونه بنا نهاده شد. مراسم آغاز ساختمان در ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۳ برپا شد. بنا در ۱۸ نوامبر شروع و در روز اول ژوئیه ۱۹۸۷ به پایان رسید و از ۱۵ اکتبر ۱۹۸۷ مورد استفاده عموم قرار گرفت.

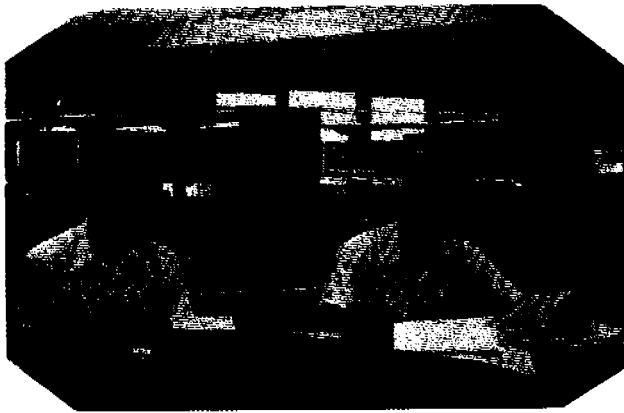
کتابخانه جدید در غرب پکن در زمینی به مساحت ۷/۴ هکتار و زیربنای یکصد و چهل هزار مترمربع شامل شعبه‌ای در خیابان «وین جین» قرار دارد. هم اکنون کتابخانه ملی چین مساحتی در حدود ۱۷۰۰۰۰ مترمربع را با ظرفیت ۲۰ میلیون جلد کتاب، ۳۰ تالار مطالعه و بیش از ۳۰۰۰ صندوق می‌پوشاند.

کتابخانه پذیرای هفت تا هشت هزار مطالعه کننده در روزست. محل جدید به وسایلی جدید نظیر کامپیوترهای بر قدرت، وسایل انتقال اطلاعات، دستگاههای نمایش، وسایل ارتباطی و ابزار متنوع مطالعه مجهز گردیده است و بطور مستمر خدماتی در اختیار خوانندگان و سایر کتابخانه‌های سراسر کشور می‌گذارد.

مجموعه‌ها

کتابخانه ملی چین مجموعه‌ای است شامل شانزده میلیون جلد کتاب که سالانه ششصد هزار جلد به آن افزوده می‌شود. طبق قانون، نسخ کتابها از ناشران سراسر کشور گردآوری می‌شود. انتشارات چینی به تمام زبانهای اقلیتهای ملی نیز جمع‌آوری می‌شود. سابقه گردآوری کتاب به ۷۰۰ سال پیش بر می‌گردد هرچند که قدمت کتابخانه تنها ۷۵ سال است. کتابخانه قسمتی از کتابخانه «دیان چهارم» و کتابخانه سلطنتی سلسله مینگ (۱۳۶۸ - ۱۶۴۴) را به ارث برده است. پس از پایان نمای کتابخانه به سال ۱۹۱۰ کتابخانه بزرگ پارلمان، انجمن سلطنتی و مدرسه جنوبی کالج سلطنتی تحت پوشش کتابخانه قرار گرفت. کتابخانه بتدریج نسخه‌های چاپ سنگی و چوبی و دست‌نوشته‌های گرانبهائی نظیر «جی سی گوکوان» و حجاریهای دستی «دون هانگ» را بدست آورد. در این مجموعه به عنوان نمونه می‌توان کتیبه دستنویس «دون هانگ» را برشمرد و از نمونه‌های ارزشمند فراوان چون اسناد محلی می‌توان یاد کرد. کتابخانه مجموعه ویژه‌ای از دست‌نوشته‌ها

را در سال ۱۹۵۴ منتشر ساخت و از آن زمان دست نوشته های نویسندگان و ادبای ناموری چون «زانگ تایان»، «ونگ گوری»، «لوزین»، «وان ایدو»، «مانو»، «لائوتسه» و «لی یو» را جمع آوری کرده است. این کتابخانه همچنین مقالات و پایان نامه های تحصیلی، مقاله نامه های منتشره توسط سازمان ملل متحد و سازمانهای وابسته به آن را گرد آورده است. کتابخانه دارای مجموعه قابل ملاحظه ای از انتشارات خارجی نیز هست که منعکس کننده ترقیات اقتصادی، سیاسی، علمی و فنی کشورهای جهان است و جهت مطالعه موقعیت ممالک خارجی جمع آوری شده اند. در حال حاضر کتابخانه، انتشارات خارجی به ۱۱۵ زبان، به طور عمده انگلیسی، روسی و ژاپنی را در اختیار دارد.

از زمان تاسیس کتابخانه، این مرکز همراه با گردآوری طبقه بندی و نگهداری مجموعه کتب، نظام مجموعه های خود را با مختصات چینی بنا نهاده است. نظام کتابخانه نه تنها تاکید فراوانی بر جلوگیری از تخریب کتب دارد بلکه گردش کتاب را نیز مورد تاکید قرار می دهد. به منظور حفاظت از کتب هم اکنون تلاش در جهت تبدیل آنها به نمونه های کوچکتر (میکروفیلم) و انواع قابل خواندن توسط ماشین است.

صرفنظر از مجموعه های دریافتی در زمان احداث کتابخانه، سایر مجموعه ها عبارتند از ۱ - ذخیره کپی هائی از ناشران داخل کشور

۲ - مجموعه ای منتخب و خریداری شده از انتشارات قدیمی و جدید کشور.

۳ - کتب اهدائی و موقوفات مؤسسات و افراد.

۴ - کتب انتخابی و سفارش شده به ناشران خارجی.

۵ - داد و ستد بین المللی انتشارات.

۶ - نمونه های تهیه شده از انتشارات.

ارائه خدمات به خوانندگان

از طریق تالارهای مطالعه، امانات، سرویس پاسخگویی، خدمات، نمونه برداری و ارائه خدمات توسط نمایشگاهها و سخنرانیهای فرهنگی، کتابخانه ملی چین طیف گسترده ای از خدمات را به همراه مجموعه های غنی و متنوع خود به خوانندگان خود عرضه می دارد.

کتابخانه ملی چین اساساً از طریق سازمان های مرکزی چون دولت، ارتش، مؤسسات تحقیقات علمی کلیدی و مراکز تولید تغذیه می شود و خدمات داد و ستد کتاب را جهت توسعه کتابخانه های کشور ارائه می دهد و در عین حال از تالارهای مطالعه

در برخی از زمینه ها برای ارتقاء خوانندگان خود به منظور پی ریزی موضوعات اجتماعی و امور وابسته به مدنیت بهره می گیرد. اولین و ساده ترین وظیفه کتابخانه خدمات مطالعاتی کتابخانه است که از ساده ترین و اولیه ترین خدمات آنست.

تالارهای مطالعه شامل تالارهای مطالعه اضافی، تالار مطالعه کتب جدید و تالار مطالعه انتشارات ادواری نیز هستند. ساعات کار برخی از تالارها از ۸ صبح تا ۸ شب است.

سرویس امانات:

کتابخانه در داخل کشور دارای سرویس امانات داخلی و خارجی است. خوانندگان خارج از پکن از طریق سرویس داخل کشور کتب مورد نیازشان را دریافت می دارند. فهرستها و نمودارهای کتابخانه همه ساله جهت تحقیقات علمی به بیرون داده می شوند. استادان و معلمانی که رتبه های فنی تخصصی کسب کنند، افراد دولت و ارتش و دیگر سازمانها و مؤسسات می توانند کتاب به امانت بگیرند. به سئوالات کوتاه به صورت تلفنی یا مکاتبه

فعالیت‌های بین‌المللی

کتابخانه ملی چین در عین حال مسئولیت داد و ستد کتاب و اطلاعات را بر طبق توافقنامه‌های فرهنگی به عهده دارد.

کتابخانه جهت ایجاد سرویس‌های اطلاعاتی و بانکهای ذخیره اطلاعات شروع به کار فهرست نویسی با روش I.C. نمود. همراه با تدارک خدمات مخصوص، جهت استفاده کشورهای دیگر و سازمانهای داخل کشور دیسکهای اطلاعاتی بین‌المللی (I.S.D.S) را نیز عرضه می‌دارد و اطلاعات را به زبان چینی برای انتقال به شبکه مرکزی فراهم می‌کند. و با آغاز ایجاد شبکه اطلاعات کتابشناسی چینی کار تکمیل يك فرهنگ بزرگ کلمات و لغات چینی را به عهده گرفت. و فرهنگ نامهای معتبر چینی را منتشر کرد.

هدف از ماشینیزه کردن کتابخانه، تبدیل آن به يك شبکه اطلاعات مرکزی کتابشناسی چینی به روش امروزی و استفاده از کامپیوتر چند زبانه و چند کاره است. مختصات ویژه اهداف عبارتند از: طراحی يك سیستم طبقه‌بندی اطلاعاتی کتاب جهت استفاده عموم، شناسایی منابع مشترك کتابخانه، اصلاح مفاهیم کتابداری، توسعه خدمات، ارتقاء کیفی خدمات و ارائه اطلاعات قابل دسترسی برای استفاده کنندگان است. سیستم کتابداری اتوماتیک در کتابخانه شامل چهار سیستم فرعی کامل و مرتبط به یکدیگر است: شبکه کامل فراگیری، فهرست سازی، حافظه - شبکه کنترل جریان اطلاعات - شبکه پردازش مجموعه فرعی جهت داده‌های کتابشناسی و سیستم ذخیره اطلاعات و حافظه کتابهای کمیاب.

سازماندهی و اداره

کتابخانه ملی چین تحت اداره وزارت فرهنگ جمهوری خلق چین قرار دارد. کتابخانه دارای يك مدیر و تعداد معینی معاون و قائم مقام مدیر است. در مجموع مشتمل بر شانزده بخش نظیر: بخش جمع آوری و فهرست برداری کتب چینی، بخش جمع آوری کتب خارجی، بخش خدمات مطالعاتی و امانات، بخش روزنامه‌ها و نشریات، بخش کتب کمیاب و مجموعه‌های تخصصی، بخش تحقیقاتی و مرجع، بخش فعالیتهای فرهنگی، بخش نمونه برداری از اسناد، بخش تحقیقاتی علوم مربوط به کتاب، مرکز ملی کتابشناسی و خانه انتشار اسناد چینی، مرکز ملی تهیه میکروفیلم کتابخانه چین، مرکز خدمات اسناد و اطلاعات و بخش آموزش تخصصی اعضا است.

کتابخانه هم‌اکنون ۱۶۸۰ کارمند دارد که ۱۱۰۹ نفر از آنها کارمندان متخصص هستند. #

پاسخ داده می‌شود. جهت تامین نظرات خوانندگان بخشهای مخصوص و متنوع بوجود آمده، بخش فهرست و ایندکس و بخشهای مجهز مرجع دایر گردیده است. کتابخانه دارای سیستم پاسخگویی به خوانندگان، سیستم تصویری ایندکس، کپی برداری و سرویسهای ترجمه خصوصی برای دیگر کتابخانه‌ها و خوانندگان است.

بخش نمونه برداری کتابخانه ملی چین به سیستم کپی برداری مدرن، تدارک خدمات نمونه برداری برای خوانندگان، کپی برداری زیراکس، میکروفیلم و سیستم چاپ درشت نما و غیره مجهز است. متقاضیان داخلی و خارجی می‌توانند درخواستهای خود را جهت چنین خدماتی با مراجعه مستقیم یا پست ارسال دارند.

نمایشگاهها و سخنرانیها: کتابخانه ملی چین دارای يك تالار سخنرانی و تالار نمایشگاهی معادل ۵۰۰ متر است که انواع مختلف نمایشگاههای کتاب و سخنرانیهای فرهنگی در آنها برگزار می‌شود.